

عصر طلای عجم

شیخ مفتون شفیق رفاهی سر بربری

تألیف
جمعی از محققین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به پیشگاه

«ابا صالح المهدی ﷺ»

که مشتاقانه چشم به راهش دوخته ایم تا که ساعت ظهر ظهر فرار سد
و آنگاه خویش را با دست پر

منتظری یایم که

در میقات ظهر به میعاد نور آمده است تا
جاء الحق را نظاره گر بآشد و زهق الباطل را.

فهرست

۱	مقدمه
۱۱	پیشگفتار
۱۱	۱. کعبه جانها
۱۳	۲. خورشید الہی
۱۴	۳. موعود روزگاران
۱۶	۴. بہشت زمینیان
۱۸	۵. اشیاق و نیایش
۲۱	۶. بھائی دیدار
۲۴	۷. سیمای ظہور
۲۶	۸. حجت الہی
۳۳	اصلت مهدویت
۳۵	برقراری عدالت
۳۷	همراهی طبیعت
۳۸	رفاه اقتصادی
۴۰	رفاه اجتماعی
۴۱	تشکیل حکومت واحد جهانی
۴۲	گسترش تشیع در سراسر گیتی

۴۳	رغبت و روآوری مردم و اهل ادیان به دین و دیانت
۴۴	تداوم حکومت صالحین بر کره زمین تاروز قیامت
۴۵	مشخصات حاکمین در حکومت صالحین
۵۷	پیشرفت علم و دانش
۵۹	بهداشت و سلامت همگانی
۶۰	ایجاد امنیت
۶۱	بهبود محسن اخلاقی و قوه‌های عقلانی
۶۲	از بین رفتن اندوه، اختلاف و گرفتاری و نشر رافت
۶۳	شادی همگانی از ظهور و حکومت حضرت مهدی <small>طیلله</small>
۶۵	نجوا با مولایمان حضرت مهدی <small>طیلله</small>

مقدمه

آنچه پیش رو دارد طرحواره مفاهیم علمی نمایشگاهی است که در زمینه دوران باشکوه حکومت امام عصر ارواحنا فداه "عصر طلایی ظهور" چند سال پیاپی در ایام فرخنده نیمه شعبان برگزار شده است.

در این نمایشگاه غرفه های وجود داشت که هر یک به شکل نمادین، جلوه های مختلف دوران ظهور را به نمایش، بحث و گفتگو می گذاشتند، هر غرفه، عنوانی داشت و راهنمایی برای بازدیدکنندگان، ویژگیها و ابعاد آن جلوه خاص را به بیانی شیوا و صمیمی و با استفاده از فضای هنری مناسب با آن غرفه تبیین می نمود به طوریکه در مجموع، هر بازدیدکننده پس از دیدار از نمایشگاه، تصویری زیبا، مستند و شیرین از دوران ظهور که آن را "بهشت دنیوی" نامیده اند، حس می نمود و این بار با آگاهی افزونتری از آن دورنمای روشن، ظهور مولایش را از خداوند بزرگ مسئلت می نمود تا بتواند شاهد آن همه خوبی، زیبایی و شکوه باشد.

آن نمایشگاه شامل این غرفه ها بود:

۱- اصالت مهدویت

۲- برقراری عدالت

۳- همراهی طبیعت

۴- رفاه اقتصادی

۵- رفاه اجتماعی

۶- تشکیل حکومت واحد جهانی

۷- گسترش تشیع در سراسر گیتی

۸- رغبت مردم به دین و گسترش عبودیت

۹- ویژگی حاکمین در حکومت صالحین

۱۰- تداوم حکومت صالحین

۱۱- پیشرفت علم و دانش

۱۲- بهداشت و سلامت همگانی

۱۳- ایجاد امنیت

۱۴- بهبود محسن اخلاقی و تقویت قوهای عقلانی

۱۵- از بین رفتن اندوه، اختلاف و گرفتاری

۱۶- شادی همگانی از ظهور و حکومت حضرت مهدی

سلام الله عليه

۱۷- نجوا و نیایش

لازم به تذکر است که با همکاری هنرمندان، فضای هر غرفه

با کمک نقاشی، صحنه‌پردازی و طراحی متناسب با موضوع غرفه، آراسته شده بود و مستندات مطالبی که راهنمای غرفه بیان می‌نمود، اعم از آیه و روایت به شکل تابلوهای زیبا به دیوار غرفه نصب گشته و بازدید کننده علاوه بر شنیدن بیانات راهنمای غرفه، با متن آیات و روایات از طریق تابلوها آشنا می‌شد.

از آنجاکه بسیاری از بازدیدکنندگان پس از بازدید از نمایشگاه بطور جدی خواستار مطالب مطروحه در نمایشگاه بودند، در نظر گرفته شد که این مجموعه با استنادات و مدارک آن، چاپ و در اختیار آنان قرار گیرد.

امیدواریم شیفتگان ساحت قدس مهدوی علیه السلام این طرح را پسندیده با استفاده از این طرحواره، این نمایشگاه را در مدرسه، دانشگاه یا مراکز علمی و مذهبی خویش برپا کنند و خیل کثیری از مشتاقان ظهرور را با یکی از شئون آن آشنا نمایند.

امید است این خدمت کوچک مقبول آستان قدس صاحب العصر و الزمان سلام الله علیه قرار گیرد، انشاء الله.

قسمت اول این مجموعه پیشگفتاری است که با هشت عنوان زیبا و حماسی اشتیاق برای ظهرور را به تصویر می‌کشد و قسمت دوم عنوانین غرفه‌ها و مطالب و مستندات آن است.

پیشگفتار

السلام عليك يا سبيل الله الذى
من سلك غيره هلك

۱

کعبه جانها

- * به ظلمت گرفتار آمدہ‌ایم، و در پی سرچشمۀ نور،
خورشید را می‌جوییم.^۱
- * راه‌نورد نیمه شبها‌ییم، که برای پیمودن راه، به
ستارگان آسمان نظر می‌افکنیم.^۲
- * عطش زدگان بی‌رمقیم، که در پی یافتن آب زلال، نیم
جانی بیش نداریم.^۳
- * در شبی سرد و تاریک، در بیابان بلا افتاده‌ایم، و به
دنیال آتشی روشن بر فراز بلندی راه می‌پیماییم.^۴
- * در کویری خشک، دیده به ابر پُرباری دوخته‌ایم، که
سایه بر سرمان انداخته است.^۵

* یتیمانِ ندیدن اماممان هستیم، که دست رحمت آن
پدر مهربان را می‌جوییم.^۶

* ذرّه‌ایم و وصف خورشید را شنیده‌ایم. و اگر چه او را
نشناخته‌ایم، اما به سویش در حرکتیم.^۷

* مسلمانیم و در فرار از «مرگ جاهلی» -که مرگ در کفر و
نفاق است - هر لحظه جویای کلامی دیگر در معرفت
امام زمانمان هستیم.^۸

* زمستانِ سرد و کشندهٔ غیبت بر جانمان نشسته‌است و
از خدا می‌خواهیم که به بهارِ زیبا و روح بخش ظهور
برسیم.^۹

می‌دانیم که امام علیه السلام همانند کعبه است، که باید به
طواف او رفت.^{۱۰}

می‌خواهیم به طواف این کعبه جانها برویم.

خورشید الهی

او خورشیدی است که اکنون پس ابر است. یعنی، پس ابر، نگاهش داشته‌ایم. مگر خورشید، جز تاییدن چه می‌کند؟ خورشید، همواره می‌تابد، اگر چه فروزش نورش، حجاب سنگین ابرهای تیره را بشکافد.

راستی، با خود اندیشیده‌ایم که:

نور و گرمای خورشید، اگر بر زمین نتابد، چگونه ظلمات دیجور، زمین را فرامی‌گیرد؟
و او، آن خورشید جهانتاب است، که خورشید آسمان، نور خود را وامدار برق نگاه اوست.

آنگاه که روز زمینیان، تنها به «طلع خورشید» - گرچه در پس ابر - معنی می‌یابد، آیا تقویم حیات معنوی انسانی، می‌تواند بدون نور افشاری حاجت خدا ورق بخورد؟ آیا کسی هست که در دنیای معنویت نفسی بکشد، و از آن خورشید الهی بی‌نیاز باشد؟ حاشا و کلا.^{۱۱}

موعد روزگاران

«او» می‌آید، زود یا دیر، با پرچم رسول مصطفیٰ ﷺ
بر دوش و شمشیر علیٰ مرتضیٰ ظلیل در دست، با یک
جهان سرور و بشارت، با کوله‌باری از نور و هدایت، که
برای انسان در حیات دنیا و آخرتش ضرورت دارد.

«او» می‌آید، آن تندیس استوار فضیلت، آن سرچشمه
نجات و ولایت، آن روح بخش هستی انسان، و آن
تک‌سوارِ وادی ایمان.

«او» می‌آید، آنکه حقایق مهجور قرآن را احیا می‌کند،
و در روزگار فراوانی کلام و قحطی معنا، معنویت را باز
می‌گرداند.

«او» می‌آید، و حتماً می‌آید، که آمدنش، وعده خدای
تعالی است، که خدای عزّوجلّ در وعده‌اش خلف
ندارد.^{۱۲}

وعده آمدنش، با سوگند به حقِ رسول خاتم ﷺ توأم
است، که اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی مانده باشد،

خدای عزّ و جلّ آن روز را آنچنان طولانی می‌سازد، که آن
بزرگ، پای در رکاب کند.^{۱۳}

ظهورش، وعده‌ای است از خدایش، که آن وعده را
ضمانت شده است.^{۱۴}

ظهورش قطعی است، زیرا که برای کرامت اولیای
خدا و هلاک دشمنان، ذخیره‌الهی است.^{۱۵}

ظهورش قطعی است، چرا که او، آن نورِ خدادست، که
أهل کفر، خاموش کردنش را خواستند. اما خدای عزیز قهار،
اتمام آن نور را - به رغم خواستِ دشمنان - اراده فرمود.^{۱۶}

بهشت زمینیان

طلع نور ظهورش، مطلع دنیای دیگر است، دنیایی
که آیتی از بهشت در زمین خاکی ما است.

زمین مرده به ظلم و کفر بندگان، جانی تازه می‌یابد،
این بار با تسبیح و تکبیر بندگان، که از سرِ معرفت صحیح
گفته می‌شود، زمین احیا شده و این احیای زمین،
منحصرآ در زمان ظهور حضرت مهدی علیه السلام است.^{۱۷}

ظهورش، آیتی از قیامت کبری است، روزی که زمین
دگرگون می‌شود، غیر از آنچه تاکنون بوده است.^{۱۸} البته
زمینی - که به تعبیر حضرت سجاد علیه السلام - به گناه بندگان
آلوده نگردد، زمینی دیگر است، نه آنگونه که تا قبل از
ظهور می‌شناختند.^{۱۹}

این است که بعضی از مفسران نیز گفته‌اند:

«وَ مَنْ نَسْلَ عَلَيِّ علیه السلام الْقَائِمُ الْمَهْدَى علیه السلام الَّذِي يَبْدِلُ
الْأَرْضَ غَيْرَ الْأَرْضِ».^{۲۰}

از کودکان گاهواره‌نشین تا مردگان در دل خاک، همه،

جانی تازه می‌یابند، و گام برداشتن به سوی حضرتش را
تمنای می‌کنند.^{۲۱}

امّت اسلام - آنان که بحق پیرو رسول خدا^{علیه السلام} و ائمه
هدی^{علیهم السلام} هستند - به سوی حضرتش می‌شتابند، همانگونه
که زنبورها به پادشاه کندو پناه می‌برند.^{۲۲}

و این همه شگفتی‌ها، از خدایی که بر هر کاری
توانست^{۲۳} شگفتی ندارد. خدایی که به قدرت قاهره
خود، دشمنان را از میان می‌برد، و به لطف بی‌پایان خود،
دوستان را می‌نوازد، در آن دوره، دنیایی دیگر می‌سازد،
که شنیدن وصف آن هم امروز برای ما، چشم اندازی
دیگر می‌گشاید.

اشتیاق و نیایش

دنیای پس از ظهور، براستی شگفت است:

* رسول خدا^{علیه السلام}، از دیدن آن شاد می‌گردد.^{۲۴}

* امیرالمؤمنین^{علیه السلام}، به دیدن آن، اظهار اشتیاق نموده و می‌فرمود: شوقاً الى رؤيته.^{۲۵}

* تَنْ پاره رسول^{علیه السلام}، صدیقه بتول سلام الله علیها از دوران درخشانی یاد می‌فرمودند که در آن حتی دو نفر درباره خداوند اختلاف نخواهند داشت، چراکه حق به اهل آن باز می‌گردد.^{۲۶}

* امام حسن مجتبی^{علیه السلام}، در پاسخ به اعتراض معترضان بیعت حضرتش با معاویه، به آن دوره طلایی بشارت می‌داد.^{۲۷}

* حضرت سید الشهداء^{علیه السلام}، در شب عاشورا، به یاران خود نوید داد که آن بزرگمردان، یاوران حضرت مهدی^{علیه السلام}، خواهند بود.^{۲۸}

* امام سجاد^{علیه السلام}، در روز عرفه، برای یاران حضرتش

دست به دعا برمی دارد.^{۲۹}

* امام باقر علیه السلام، در حدیث خود خطاب به امّهانی، درک آن دوره را «سبب روشنی چشم او» می داند.^{۳۰}

* امام صادق علیه السلام، برای نزدیک شدن آن زمان درخشان، در تعقیب نماز ظهر خود، دست به دعا برمی دارد.^{۳۱}

* امام کاظم علیه السلام، در تعقیب نماز عصر خود، برای تعجیل ظهور دعا می کند.^{۳۲}

* امام رضا علیه السلام، در قنوتی که برای نماز جمعه تعلیم فرمود، به دعا برای فرار سیدن آن دوران نورانی امر فرمود.^{۳۳}

* امام جواد علیه السلام، در تعقیب نماز خود، ظهور حضرتش را سبب شفا بخشیدن سینه خود و سینه مؤمنان دانست.^{۳۴}

* امام هادی علیه السلام، در زیارت جامعه کبیره، به شیعیان آموخت که بگویند: «چشم به راه دولتِ شما هستم ... یاری من برای شما آماده است، تا آنگاه که خدای تعالی ... شمارا در زمین تمکین بخشد».^{۳۵}

* امام حسن عسکری علیه السلام، از فتنه‌ها و هلاکت زمان غیبت سخن گفت، و تنها راه نجات از آن راثبات قدم

بر امامت حضرت مهدی علیه السلام و دعا برای تعجیل ظهور
ایشان دانست.^{۳۶}

* حضرت مهدی علیه السلام، در نخستین سخنان خود پس از
تولد، برای ظهور خود دعا فرمود^{۳۷} و در دعاهاي
ديگر، در مورد خصوصيات جامعه آرمانی پس از
ظهور، حقايقى بسيار بيان داشت.^{۳۸}

بهای دیدار

از جامعه موجود تا جامعه موعود، فاصله‌ای است
بسیار بلند و بسیار کوتاه.

فاصله، بلند است، به بلندای شب یلدای غفت ما
غافلان از نور، که با احساس استغنا و بسی نیازی از امام
زمانمان، آب حیات را وانهاده و به تشنجی خود، دل
خوش داریم!

در جهل مرکب خود، ظلمت را به جای نور نهاده‌ایم،
و به آن فخر می‌فروشیم!

خود را از سرچشمه‌های هدایت، دور نگاه داشته‌ایم،
واز حیرانی و سرگردانی‌های فکری، خوشنودیم.

راستی، این فاصله‌ای بسیار دراز است، مسافتی از
ظلمت تا نور.

اما از سوی دیگر، فاصله بسیار کوتاه است:
برای کسانی که دل در گرو آن کعبه دلها و قبله جانها
دارند.

برای کسانی که ضرورت پیوندِ دمادم خود با امام زمانشان را با تمام وجود لمس کرده‌اند.

برای کسانی که پیوند با موعد محبوب را از نفس کشیدن خود لازم‌تر می‌دانند.

برای کسانی که نفس کشیدن بدون یاد «روح زندگی» را زندگی حیوانی و بی‌هدف می‌دانند.

برای کسانی که طعم عطش را با تمام وجود چشیده‌اند، و در کویر خشک این جهان، به دنبال سرچشمه آب زلال که آن را می‌شناسند - همواره می‌شتابند.

برای اینان، فاصله جامعه موجود تا جامعه موعد، مسافتی بس کوتاه است. اینان، اگر در میان جمع هستند، اما دل در گرو آرمان خود دارند و برای آن زندگی می‌کنند.

این است که به تعبیر حضرت سجاد رض :

«لَمْ يَرَهُ اللَّهُ تَبارَكَ وَتَعَالَى أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَالْأَفْهَامِ
وَالْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ بِهِ الْفَيْبَةُ عَنْهُمْ بِمَنْزِلَةِ
الْمَشَاهِدَةِ».

«خدای تبارک و تعالی، آنچنان عقل و فهم و معرفت به آنان عطا فرمود که به مدد آن، غیبت در نزد آنان همچون مشاهده است».^{۳۹}

باید بکوشیم تا این فاصله را برای خود همچنان
کوتاهتر سازیم.

به آنچه داریم دل خوش نداریم و آینده‌ای درخشنان،
طلایی و الهی را که در انتظار ماست، فرا دید خود آوریم
و مانیز با تمام وجود در انتظار آن باشیم.

سیمای ظهور

آنچه در این کتاب پیش رو دارید، سیمای کلی از حکومت الهی و جهانی امام عصر علیه السلام پس از ظهور است. در این کتاب، می خوانیم که:

- * تمام انبیاء و اوصیاء و اولیاء علیهم السلام از بد و خلقت تا کنون در انتظار ظهور بوده‌اند.
- * عدالت حضرتش وجه بارز آن حکومت است که عدالت مردم در آن زمان نیز، جلوه‌ای از آن است.
- * طبیعت با مردم همراه می‌گردد.
- * رفاه اقتصادی و اجتماعی، مردم را فرامی‌گیرد.
- * این حکومت، جهانی است و هیچ سابقه‌ای در تاریخ جهان ندارد.
- * تشیع در تمام جهان فraigیر می‌شود.
- * پیروان ادیان دیگر، به اختیار خود و با دیدن حقانیت اسلام به این دین مبین روی می‌آورند.
- * این حکومت در جهان باقی و برقرار می‌ماند.

* ویژگی‌های خاص این حکومت (از جهت امام و امت) آن را در میان دیگر حکومتها و زمانها بسی نظیر ساخته است.

* پیشرفت علم و دانش، بهداشت همگانی، امنیت عمومی، محسن اخلاقی، تکامل عقول، رفع اختلافات و ناراحتی‌ها، بعضی از ویژگی‌های بارز دولت حقه مهدوی است.^{۴۰}

تمام این مطالب، از احادیث معتبر خاندان وحی علیہ السلام بر گرفته شده است، بدون اینکه کمترین توجیه و تأویل و تطبیق در مورد آن انجام گیرد.

حجّت الہی

توجه به این نکته ضروری است که: تمام آنچه در این کتاب بیان می‌شود، تنها اشاره‌ای به یک بُعد از ابعاد بیشمار حضرت ولی عصر علیہ السلام است، یعنی بُعد حکومت جهانی بعد از ظهور.

باید دانست که آن امام همام علیہ السلام، آخرین امام از سلسله نور، و وارث تمام کمالات انبیاء گذشته علیہ السلام، رسول اکرم علیه السلام، صدیقه کبری علیہ السلام و ائمه هدی علیہ السلام است. در دعای ندبه و دیگر دعاهاي ارزشمند مأثور، به حضرتش خطاب می‌شود:

یابن الهداء المهدیین،

یابن البدور المنیرة،

یابن السبل الواضحة،

یابن الدلائل المشهودة،

یابن الصراط المستقیم،

و

دها خطاب به این تعبیرات، در دعاها و زیارت‌ها دیده می‌شود. این عبارتها، علاوه بر وراثتِ مادی و فرزندی، وراثت معنوی را نشان می‌دهد.

حضرت مهدی علیه السلام، وارث کمالات معصومان قبل از خود علیهم السلام است. و هر چه در فضائل و مناقب آن بزرگواران بیان می‌شود، درباره این بزرگوار نیز صادق است.

اقیانوس موج و بی‌کرانه فضائل و موهبت‌های الهی به معصومان پاک نهاد علیهم السلام، آنچنان است که در برابر هیمنه امواج توفنده آن، قایقهای عقل و اندیشه بشر - هر چه بزرگ باشند - در هم می‌شکند و به تخته پاره‌ای بدل می‌شوند که هیچ کمکی به صاحب آن نمی‌کنند.
حَجَّتْ خَدَّا مَلِكُ الْعَالَمَاتِ كیست؟

این پرسش مهم و ضروری، پاسخی در خور خود می‌طبد، که وصف این خورشید را از زبان ذرّهای ظلمت زده نباید گرفت. پس راهی نداریم جز آنکه وصف خورشید را از زبان خورشید بشنویم:

■ امام، بشری ملکی، بدنی آسمانی، امری الهی، روحی قدسی، مقامی برتر، و سری پنهان است. او

ذاتی ملکی و صفاتی الهی دارد. به ویژگی‌هایی از رب العالمین و نص از رسول امین مخصوص
شده است، غیب‌هارا می‌داند. و این همه،
مخصوص آل محمد ﷺ است، که هیچکس در
این مقامات با آنها مشارکت ندارد.^{۴۱}

- از مناقب ما، چیزی برای شما بیان نشده است،
مگر یک حرف از تمام حروف.^{۴۲}
- خدای تعالی شما (اهل بیت) را به مقامی رسانده
است که ... هیچ کس بدان نرسد، هیچ سبقت
گیرنده‌ای از آن سبقت نگیرد، هیچ بالارونده‌ای
بدان بالانرود، و هیچ کس برای درک آن مقام طمع
نکند.^{۴۳}

باری، فهم و درک این مقام، از حوصله و توان بشر
خارج است. پس بهتر آن است که سر بر این آستان
بسپاریم و کلام صادق آل محمد ﷺ را به گوش جان
پذیرا باشیم، که فرمود:

«هر کس شادمان می‌شود که ایمانش کامل گردد، باید
بگویید: عقیده من در تمام موارد، کلام آل محمد ﷺ
است، در آنجه پنهان داشته‌اند و (آنچه) آشکار

ساخته‌اند، در مطالبی که از آن بزرگواران به من رسیده، و در آنچه به من نرسیده است»^{۴۴}.

اینک، از گلستان علوم خاندان نور، دسته گلی معطر به پیشگاه محبان این خاندان تقدیم می‌شود، با تذکر این نکته که ابعاد حکومت حضرت مهدی ظل‌الله بیش از حوصله فهم مردم بوده است، لذا آنچه در احادیث معتبره به دست ما رسیده، «حرفی است از هزاران، کاندر عبارت آمد».

از خدای رحمان و رحیم می‌خواهیم که ایمان ما به حضرتش را لحظه به لحظه افزون دارد، و چشم این دوستداران را به دولت حقه امام موعودشان روشن سازد. و دعای آنان را مستجاب فرماید، که به تعلیم آن عزیز جان، و آن غایب حاضر، پیوسته می‌خوانند:

اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغِبُ إِلَيْكَ فِي دُولَةٍ كَرِيمَةٍ،

تَعْزِيزُ بَهَا إِلَاسْلَامُ وَ أَهْلُهُ،

وَ تَذَلُّلُ بَهَا النَّفَاقُ وَ أَهْلُهُ،

وَ تَجْعَلُنَا فِيهَا مِنَ الدَّعَاءِ إِلَى طَاعَتِكَ،

وَ الْقَادِهِ إِلَى سَبِيلِكَ،

وَ تَرْزَقْنَا بَهَا كَرَامَةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.^{۴۵}

آمين یارب العالمين.

پانوشت ۱

- ۱- «السلام على شمس الظلام»، ربيع الانام صفحة ۳۶۴ و ۲۸۱.
- ۲- يابن الانجم الزاهرة، دعای ندب، ربيع الانام، صفحه ۱۰۳.
- ۳- اشاره به آیة آخر سوره ملک، که بر اساس روایات اهل بيت علیهم السلام، حضرت مهدی علیهم السلام را «ماء معین» نامیده است.
- ۴- حضرت رضا علیهم السلام: «الامام، النار على اليقاغ، الحار لعن اصطلی به والدليل في المهالك، من فارقه فهالك»، کمال الدين، جلد ۲، صفحه ۶۷۷، حدیث ۳۱.
- ۵- حضرت رضا علیهم السلام: «الامام، الماء العذب على الظماء»، همان حدیث.
- ۶- امام حسن عسکری علیهم السلام: «اشد من يُسم هذا اليتيم، يتيم انقطع عن امامه، لا يقدر على الوصول اليه» تا آخر حدیث، منیة المرید، صفحه ۱۱۴، فصل ۴.
- ۷- امام رضا علیهم السلام: «الامام الشمس المضيئة»، کمال الدين، جلد ۲، صفحه ۶۷۷، حدیث ۳۱.
- ۸- اشاره به حدیث متواتر نبوی ﷺ: «من مات ولم يعرف امام زمانه مات ميته جاهلية»، (جهت مطالعه بیشتر به کتاب شناخت امام یاراه رهایی از مرگ جاهلی، نوشته آقای مهدی فقیه ایمانی مراجعه نمایید).
- ۹- «السلام عليك يا ربِّي و لا يأتى»، زیارت حضرت مهدی علیهم السلام در سرداب سامرا.
- ۱۰- «مثل الامام كمثل الكعبة، اذ يسُوتى ولا يأتى»، بحار الانوار، جلد ۳۶، صفحه ۳۵۸.
- ۱۱- این بخش، از سخنان مرحوم مجلسی در توضیح حدیث «خورشید پشت ابر» برگرفته شده است، بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۹۴ - ۹۳.
- ۱۲- امام جواد علیهم السلام فرمود: «ان القائم من الميعاد، والله لا يخلف الميعاد»،

غیبت نعمانی، صفحه ۳۰۳، باب ۱۸، حدیث ۱۰؛ بحار الانوار، جلد ۵۲
صفحة ۲۵۰.

۱۳- رسول خدا ﷺ: «والذی بعثنی بالحق نبیاً، لو لم يبق من الدنيا الا يوم
واحده لطول الله عزوجل ذلك اليوم حتى یخرج فيه ولدی المهدی»؛
بحار الانوار، جلد ۵۱، صفحه ۷۱.

۱۴- «السلام عليك يا وعد الله الذي ضمنه»، زیارت آل یس.

۱۵- «المَذْخُرُ لِكَرَامَةِ أَوْلَيَاءِ اللهِ وَبُوَارِ أَعْدَائِهِ»، ربيع الانام، صفحه ۳۷۷.

۱۶- «النور الذي اراد اهل الكفر اطفائه، فابن الله ...»، ربيع الانام، صفحه
۳۷۷-۳۷۸.

۱۷- خدای تعالی در حدیث قدسی فرمود:
«بالقائم منکم اعمر ارضی بتسبیحی و تهیلی و تقدیسی و تکبیری و
تمجیدی»؛ امالی صدق، صفحه ۵۰۴، مجلس ۹۲؛ بحار الانوار، جلد ۲۳،
صفحة ۱۲۸.

در متن حدیث دقت شود: «بالقائم منکم»، قبل از فعل آمده است و این گونه
بیان در ادب عرب، انحصر را می رساند، یعنی: «به وسیله قائم شما - و تنها
به وسیله قائم شما، نه به سبب دیگر - زمین خودم را آباد می سازم، به تسبیح
و تهیل و تقدیس و تکبیر و تمجید خودم».

۱۸- ﴿يَوْمَ تَبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرُ الْأَرْضِ﴾، سوره ابراهیم، آیه ۴۸.

۱۹- امام سجاد علیه السلام ذیل آیه یاد شده فرمود: «یعنی با ارض لم تکسب عليها
الذنوب»؛ بحار الانوار، جلد ۷، صفحه ۱۱۰.

۲۰- غیبت نعمانی، صفحه ۱۴۶، باب ۱۰، حدیث ۴.

۲۱- مدارک این کلام، در همین کتاب، تحت عنوان «شادی همگانی از ظهور و
حکومت حضرت مهدی علیه السلام» یاد شده است.

۲۲- الملحم و الفتنه، صفحه ۷۰؛ منتخب الاثر، صفحه ۴۸۸، فصل ۷، باب ۷،
حدیث ۲.

۲۳- ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾؛ سوره بقره، آیه ۱۴۸.

۲۴- «اللهم و سرّ نبیک محمد ﷺ برؤیته»؛ دعای عهد.

- ۲۵- بحار الانوار، جلد ۵۱، صفحه ۱۱۵.
- ۲۶- کفاية الاثر، صفحه ۱۹۹؛ بحار الانوار، جلد ۳۶، صفحه ۳۰۳.
- ۲۷- کمال الدین، جلد ۱، صفحه ۳۱۶، باب ۲۹، حدیث ۲.
- ۲۸- این حدیث را مرحوم شیخ جعفر شوشتی در کتاب «فوائد المشاهد» روایت کرده است.
- ۲۹- صحیفه سجادیه، دعای ۴۷.
- ۳۰- «فان ادرکت زمانه قرت عینک»؛ اصول کافی، جلد ۱، صفحه ۲۷۶.
- ۳۱- ربيع الانام، صفحه ۱۲۷.
- ۳۲- ربيع الانام، صفحه ۱۲۸.
- ۳۳- جمال الاسیوع، فصل ۳۰؛ معجم احادیث الامام المهدی علیہ السلام، جلد ۴، صفحه ۱۷۱.
- ۳۴- معجم احادیث الامام المهدی علیہ السلام، جلد ۴، صفحه ۱۸۹.
- ۳۵- زیارت جامعه کبیره - بحار الانوار، جلد ۱۰۲، صفحه ۱۲۹.
- ۳۶- معجم احادیث الامام المهدی علیہ السلام، جلد ۴، صفحه ۲۶۷، حدیث ۱۲۹۹.
- ۳۷- همان کتاب، جلد ۴، صفحه ۳۶۳.
- ۳۸- رجوع شود به کتاب: صحیفه مهدیه، نوشته سید مرتضی مجتبی، ترجمه فارسی.
- ۳۹- کمال الدین، جلد ۱، صفحه ۳۲۰، باب ۳۱ حدیث ۲.
- ۴۰- این جملات، خلاصه‌ای فشرده از عنوانین کتاب حاضر است. تفصیل مطالب و مدارک آنها را در متن کتاب می‌خوانید.
- ۴۱- بخشی از حدیث مفضل امیر المؤمنین علیہ السلام خطاب به طارق بن شهاب؛ بحار الانوار، جلد ۲۵، صفحه ۱۷۳ - ۱۷۲.
- ۴۲- بحار الانوار، جلد ۲۵، صفحه ۲۸۳، حدیث ۳۵.
- ۴۳- از عبارات زیارت جامعه کبیره، امام هادی علیہ السلام.
- ۴۴- اصول کافی، جلد ۱، صفحه ۳۹۱.
- ۴۵- جملاتی از دعای افتتاح، که حضرت ولی عصر علیہ السلام به خواندن آن در شبیه‌ای ماه مبارک رمضان امر فرمودند.

اصلت مهدویت

بشارت انبیاء و اولیاء به حکومت امام زمان علیه السلام

انبیا و اولیاء علیهم السلام در انتظار حکومت حضرت مهدی علیه السلام

- * اعتقاد به منجی، از اعتقادات فطری بشر است.
- * معرفی حضرت مهدی علیه السلام و کارهای ایشان، اختصاص به اسلام نداشته و در تمامی مکاتب آسمانی مطرح گردیده است.^۱
- * اختلاف در میان امتهای در نام و نشان حضرت حجه بن الحسن علیه السلام است نه اصل مهدویت و همه امم منتظر ظهور این منجی هستند و گاهی هم به خاطر عدم مطابق شدن آن نامها با موعد اسلام، در کتب پیشین تحریفهایی صورت گرفته است.
- * مبحث مهدویت و اعتقاد به حضرت مهدی علیه السلام در اسلام به روشنی طرح شده و در آثار شیعه و اهل سنت این موضوع به عنوان یک عقیده غیر قابل انکار مطرح گردیده است. تنها در آثار شیعی، روشنی این اعتقاد آشکارتر می باشد.^۲

* تمامی انبیاء و اولیاء‌الله وظیفه داشته‌اند که به ظهور

حضرت مهدی علیه السلام بشارت دهند.^۳

* خداوند به تمام امت‌ها، ظهور حضرت مهدی علیه السلام را

وعده داده است.^۴

* تمامی انبیاء و اولیاء‌الله علیهم السلام در انتظار ظهور حضرت

مهدی علیه السلام و برقراری حکومت حقه‌الهیه بوده‌اند.^۵

برقراری عدالت

* حضرت مهدی علیه السلام، زمین را از قسط و عدل پر می نمایند همانگونه که از ظلم و جور پر شده است.^۶

* امام زمان علیه السلام مظہر عدالی است که همگان منتظر اویند.^۷

* در زمان حکومت آن حضرت علیه السلام، عدل همچون سرما و گرمابه درون خانه افراد نیز نفوذ می کند.^۸

* عدالت حضرت مهدی علیه السلام، شمول داشته، افراد نیکوکار و بدکار را فرامی گیرد.^۹

* با ظهر حضرت ولی عصر علیه السلام، کتب آسمانی انبیاء پیشین بدون هیچگونه تحریفی بر مردم عرضه می گردد.

* آن حضرت علیه السلام بین اهل تورات، بین اهل انجیل با انجیل، بین اهل زبور با زبور و بین اهل قرآن با قرآن، قضاؤت می نمایند.^{۱۰}

* در دوران حکومت آن حضرت علیه السلام، هیچکس به فرد دیگر ظلم نمی کند و لذا اثری از ظلم مشاهده نمی گردد.^{۱۱}

* حق هر کس به او باز گردانده می شود.^{۱۲}

* آن حضرت ﷺ به هر کس به ازای کمالاتش، سمت می دهند.^{۱۳}

* به دست باکفایت حضرت مهدی ﷺ مبانی و بنیانهای عزّت در جای اصلی خود قرار می گیرد.^{۱۴}

* به واسطه عدالت امام زمان ﷺ، زمین احیا می گردد.^{۱۵}

* در حکومت آن حضرت ﷺ، از هر بالکن، فاضلاب و ناوданی که به طرف راههای عمومی است، جلوگیری می شود.^{۱۶}

* با ظهور امام عصر ﷺ، کسانی که حجّ واجب خود را انجام نداده‌اند، بر افرادی که خواستار حجّ مستحبّی می باشند، مقدم خواهند بود.^{۱۷}

همراهی طبیعت

- * به دلیل ایمان و تقوای مردم در دوران حکومت امام زمان علیه السلام و به دلیل آنکه حکومت زمین به دست صاحبان اصلی آن رسیده است، برکات زمینی و آسمانی بر مردم سرازیر می‌شود.^{۱۸}
- * زمین برکات خود را خارج می‌سازد.^{۱۹}
- * زمین، معادن و گنجهای خود را آشکار می‌سازد و مردم این گنجهای را برابر سطح زمین می‌بینند.^{۲۰}
- * آسمان، باران خود را می‌بارد؛ درختان، میوه خود را به ثمر می‌نشانند و زمین، گیاهان خود را می‌رویاند.^{۲۱}
- * در آن دوران، حداقل محسول برداشت می‌شود و از هر بذری که کاشته می‌شود ۷۰۰ بذر یا دانه برداشت می‌شود.^{۲۲}

رفاه اقتصادی

* در دوران حکومت امام زمان علیه السلام، مردم با حاکمی بسیار بخشنده موواجه می‌باشند. حضرت مهدی علیه السلام آن چنان اموال را می‌بخشد که کسی قبل از وی نبخشیده است.^{۲۳}

* امام زمان علیه السلام، اموال را بدون شمارش اعطا می‌نمایند.^{۲۴}

* حضرت مهدی علیه السلام، اموال عمومی را به طور مساوی بین مردم تقسیم می‌کنند.^{۲۵}

* عطا و بخشندهای آن حضرت علیه السلام، بسیار گوارا است.^{۲۶}

* حضرت ولی عصر علیه السلام در آغاز امر، قرض تمام شیعیان در طول تاریخ را ادا می‌نمایند.^{۲۷}

* سرانجام، وضعیت اقتصادی مردم به آنجامی رسد که محتاج به زکات مشاهده نشده و لذا محلی برای خرج زکات و صدقات پیدا نمی‌شود.^{۲۸}

* به دلیل امنیت اقتصادی حاکم بر کل جهان، مردم به زرآندوزی و انباشته کردن اموال نیازی نخواهند

داشت.^{۲۹}

* در دوران حکومت آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم، مردم از نعمتها به گونه‌ای متنعم می‌شوند که هرگز کسی آن چنان بهره‌مند نشده است.^{۳۰}

رفاه اجتماعی

- * آن حضرت ﷺ، راههای بزرگ را توسعه می‌دهند.^{۳۱}
- * نهرها پر آب شده و به اطراف زمین کشیده می‌شوندو همه کس در همه جا از نعمت آب برخوردار می‌گردد.^{۳۲}
- * در آن دوران، دامها در روی زمین فراوان می‌شوندو مردم از فواید آنها برخوردار می‌گردند.^{۳۳}
- * خیر و برکات به دست حضرت مهدی ﷺ زیاد می‌گردد.^{۳۴}
- * خرابه‌ای بر روی زمین باقی نمی‌ماند، مگر آنکه حضرتش آن را آباد می‌سازد.^{۳۵}
- * زمین به دست آن حضرت ﷺ، باصفا و باطراوت می‌گردد.^{۳۶}

تشکیل حکومت واحد جهانی و بی سابقه بودن حکومت حضرت مهدی ﷺ

- * دولت الهی امام زمان ﷺ، یک دولت یکپارچه و یک حکومت واحد جهانی است.^{۳۷}
- * حکومت آن حضرت ﷺ با ویژگیهای خاص خود، هیچ سابقه‌ای در تاریخ بشر ندارد.^{۳۸}

گسترش تشیع در سراسر گیتی

- * در حکومت امام زمان علیه السلام، حقانیت تشیع بر همگان به روشنی ظاهر می‌گردد و لذا تقیه برداشته می‌شود.^{۳۹}
- * حضرت مهدی علیه السلام، تمام مردم را به کتاب خدا، سنت پیامبر صلوات الله علیہ و آله و سلم، ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام و برائت از دشمنان وی دعوت می‌نماید.^{۴۰}
- * با ظهر حضرت علیه السلام، به تدریج تشیع در کل جهان حاکم می‌گردد و دین رسمی در سراسر گیتی، تشیع اعلام می‌شود.^{۴۱}
- * در حکومت آل محمد علیهم السلام، امت بر محبت ائمه علیهم السلام هم پیمان خواهند شد.^{۴۲}

رغبت و روآوری مردم و اهل ادیان به دین و دیانت

* بر اساس شیوه مناسب دعوت آن حضرت ﷺ، مردم با میل و رغبت به دین و عبادت خداوندی روی می آورند و رانده شدگان از دین به سوی آشیانه های آرام بخش خویش باز می گردند.^{۴۳}

* در حکومت آن حضرت ﷺ، بدعتها، بسی دینی ها و گمراهیها ریشه کن می گردد.^{۴۴}

تداوم حکومت صالحین بر کره زمین تا روز قیامت

* حکومت امام زمان علیه السلام، آغاز حکومت آل محمد علیهم السلام بر روی زمین می باشد.^{۴۵}

* حکومت آل محمد علیهم السلام، همان حکومت صالحین است که قرآن به آن وعده داده است.^{۴۶}

* برای حکومت صالحین، مدت زمان مشخصی تعیین نگردیده و آن حکومت تا روز قیامت ادامه خواهد یافت.^{۴۷}

مشخصات حاکمین در حکومت صالحین

الف) امام زمان علیه السلام

۱. امام زمان علیه السلام وارث تمام صفات و کمالات الهی ارزانی شده به تمامی انبیاء و اولیاء الهی می باشد.^{۴۸}

۲. علم الهی آن حضرت علیه السلام:

□ خداوند، امام زمان علیه السلام را بر علم غیب خویش

آگاه نموده است.^{۴۹}

□ از جانب خداوند به امام زمان علیه السلام الهام می شود

و ایشان به الهام الهی عمل می نمایند؛ البته آن

وحی و الهام، وحی شریعت جدید نمی باشد.^{۵۰}

□ امام زمان علیه السلام معدن، نگاهدارنده و وارث کلیة

علوم بوده و بر همه چیز آگاه است.^{۵۱}

□ آن حضرت بر اساس علم الهی خود، حکم

می نمایند و همه افراد را به باطنشان

می شناسند و لذادر قضاوتها همچون حضرت

داود علیه السلام و حضرت سلیمان علیه السلام نیاز به شاهد

و بینه ندارند.^{۵۲}

۳. عصمت آن حضرت ﷺ:

□ امام زمان ﷺ از کلیه گناهان، عیوب، پلیدیها،

نجاسات و خطاها، پاک و مبرآمی باشند.^{۵۳}

□ آن حضرت ﷺ مجسمه حق بوده و حق همیشه با اوی می باشد.^{۵۴}

□ آن حضرت ﷺ مطلقاً هستک حرمت الهی نکرده، شریعت و واجبی از واجبات الهی را تغییر و تبدیل ننموده است.^{۵۵}

□ امام زمان ﷺ، کاملاً در گفتار راستگوست.^{۵۶}

۴. خلق و خوی آن حضرت ﷺ:

□ خلق و خوی آن حضرت ﷺ همان خلق و خوی پیامبر اکرم ﷺ است که خداوند کریم در قرآن، آن خلق و خوی را عظیم شمرده است.^{۵۷}

□ آن حضرت ﷺ، دارای بردبازی حضرت داود ﷺ و صبر حضرت ایوب ﷺ است.^{۵۸}

□ آن حضرت ﷺ، سعه صدر داشته و با ویژگی سنگینی و وقار شناخته می شود.^{۵۹}

□ حضرت مهدی طیلله، عالم‌ترین، حلیم‌ترین، با تقواترین، سخن‌ترین، شجاع‌ترین و عابد‌ترین مردم می‌باشد.^{٦٠}

□ امام زمان طیلله نسبت به اموال، بخشنده‌ای جواد، نسبت به مستمندان با مهر و عطوفت و نسبت به کارگزاران خویش بسیار سخت گیراست.^{٦١}

۵. مشی آن حضرت طیلله:

□ امام زمان طیلله دقیقاً به همان شیوه رسول خداوند و امیر المؤمنین طیلله رفتار خواهد کرد.^{٦٢}

□ سنت حضرت مهدی طیلله همان سنت رسول خداوند می‌باشد.^{٦٣}

□ آن حضرت طیلله، لباس خشن که همان لباس حضرت علی طیلله است را به تن می‌نماید.^{٦٤}

□ غذای حضرتش طیلله به غیر از نان جو سخت، چیز دیگری نمی‌باشد.^{٦٥}

۶. قدرت الهی آن حضرت طیلله:

□ خداوند قبض و بسط عالم را در اختیار آن

حضرت مطیعه قرار داده است.^{۶۶}

- به آن حضرت مطیعه نوری اعطاشده است که بوسیله آن، اشیاء را از راه دور و نزدیک دیده و صداها را از مسیر دور و نزدیک می‌شنود.^{۶۷}
- دنیا به منزله کف دست برای حضرت ولی عصر مطیعه آشکار است.^{۶۸}
- حضرتش مطیعه، قدرت طئی الارض دارد.^{۶۹}
- معجزه‌ای از معجزات انبیاء و اولیاء الهی نمی‌باشد مگر آنکه خداوند نظیر آن را بر دست آن حضرت مطیعه ظاهر می‌گرداند تا حجّت بر دشمنان تمام گردد.^{۷۰}
- عصای آسمانی حضرت موسی مطیعه که جبرئیل برای وی آورد، در دست امام عصر مطیعه است. توسط این عصا، معجزات حضرت موسی مطیعه نظیر اژدها شدن عصا و خروج آب و غذا از سنگ ظاهر می‌گردد.^{۷۱}
- حضرت مهدی مطیعه نظیر حضرت ابراهیم مطیعه داخل آتش شده و به سلامت خارج می‌شوند.^{۷۲}

□ آن حضرت ﷺ، استخوانهای پوییده هزار

ساله را به نطق در می آورد.^{۷۳}

□ همانگونه که آهن در دست حضرت داوود^{علیه السلام}

نرم گردید، در دست آن حضرت نرم

می گردد.^{۷۴}

□ قدرت جسمانی آن حضرت ﷺ به اندازه‌ای

است که اگر بر تنومندترین درختان زمین

دست اندازد، آن درخت را از ریشه و بن

می‌کند و اگر در کوهها نهیب زند، صخره‌ها

تکه‌تکه می‌شوند.^{۷۵}

۷. امدادهای غیبی الهی برای آن حضرت ﷺ:

□ خداوند هر مشکلی را برای امام زمان^{علیه السلام} آسان

و هر سختی را برای او هموار می‌سازد و

اسباب پیروزی را در اختیار وی قرار

می‌دهد.^{۷۶}

□ چهل و شش هزار عدد از ملائکه از جمله

جبرئیل و میکائیل در زمرة یاوران امام

زمان^{علیه السلام} می‌باشند.^{۷۷}

□ جبرئیل نخستین فردی است که دست

حضرت را بوسیله و با ایشان بیعت

می نماید.^{۷۸}

□ شش هزار نفر از جنیان از یاوران اصلی امام

زمان علیه السلام می باشند که پس از ملائکه با حضرت

بیعت می نمایند.^{۷۹}

□ از عوامل پیروزی و تسلط امام زمان علیه السلام بر دنیا

رعب و وحشتی است که در دل دشمنان

می افتد.^{۸۰}

□ پرچم رسول خدا علیه السلام که توسط جبرئیل در

روز بدر برای پیامبر اکرم علیه السلام آورده شد، به

دست امام زمان علیه السلام برافراشته می گردد. از

مشخصات این پرچم آن است که رعب را به

مسافت یک ماه در تمام جهات در دل دشمن

می اندازد و از طرفی قلوب مؤمنین را همچون

پارهای از آهن، محکم و استوار می سازد.^{۸۱}

□ بادها و ابرهای دارای رعد و برق و صاعقه در

تسخیر آن حضرت علیه السلام می باشند.^{۸۲}

□ در دوران ظهور، زمین عدهای از دشمنان آن

حضرت علیه السلام را در بر می گیرد.^{۸۳}

□ سنگها و صخره‌ها، کفار و دشمنان امام زمان طیب که در میان آنها پنهان شده‌اند را معرفی می‌کنند.^{۸۴}

□ آفتاب و ماه به دعوت امام عصر طیب پاسخ می‌دهند.^{۸۵}

□ اسب آسمانی به نام براق توسط جبرئیل برای امام عصر طیب آورده می‌شود.^{۸۶}

ب) اصحاب حضرت مهدی طیب

□ سیرشت اصحاب آن حضرت طیب، بسیار پاک بوده و از نفاق و پلیدی پاکیزه می‌باشد.^{۸۷}

□ دلهاي اصحاب از كينه و عداوت پيراسته است.^{۸۸}

□ اصحاب حضرت مهدی طیب هيچ شکی در ذات خدا نداشته و خداوند را به حق معرفت می‌شناسند.^{۸۹}

□ قلوب آنها از خشیت الهی لرزان است.^{۹۰}

□ روان آنها، همچون چراغ، روشن بوده و دلهايشان نورانی است.^{۹۱}

□ اصحاب آن حضرت کاملاً مطیع فرامین الهی

می باشند.^{۹۲}

□ آنها، پارسایان شب و شیران روز می باشند.^{۹۳}

□ ایشان، افرادی هستند که شبها را نخوابیده و با

عبدات الهی به صبح می رسانند.^{۹۴}

□ یاران آن حضرت صلوات الله علیہ و آله و سلم از اهل اخلاص به شمار می روند.^{۹۵}

□ خداوند به وسیله این اصحاب، امام عصر صلوات الله علیہ و آله و سلم را
یاری می کند.^{۹۶}

□ آنها همواره دور امام عصر صلوات الله علیہ و آله و سلم می چرخند و در
جنگها خود را سپر آن حضرت قرار داده و
خواسته های امام صلوات الله علیہ و آله و سلم را انجام می دهند. آنها از
اطاعت کنیز برای ارباب نسبت به آن حضرت
مطیع ترند.^{۹۷}

□ ایشان از شیر دلیر تر و از نیزه چابک ترند.^{۹۸}

□ اگر بر کوهها حمله برند، آنها را از جای بر
می کنند.^{۹۹}

□ خداوند دلهاي اصحاب حضرت را همچون
پارهای از آهن و نیروی هر یک را به مقدار

چهل مرد می گرداند. ۱۰۰

□ قدرت آنها به گونه‌ای است که دشمن را در زیر پا خرد می نمایند. ۱۰۱

□ هرگاه به سویی حرکت می کنند، رعب به فاصله یک ماه در دل دشمن می افتد. ۱۰۲

□ آن حضرت ﷺ بین شانه و سینه اصحاب را مسح می نمایند و لذا آنها در قضاوت درمانده نمی شوند و حکمی بر آنها مشکل نخواهد بود. ۱۰۳

□ چیزی در زمین بر آنها پوشیده نمی باشد. ۱۰۴

□ آنها فقهاء، نجبا و حکام زمین در آن دوره می باشند. ۱۰۵

□ ایشان به اذن الهی، مرده را احیا می کنند، بر روی آب راه رفته و بر ابرها سوار می شوند و قدرت طی الارض دارند. ۱۰۶

□ همه چیز حتی حیوانات درنده و پرنده‌گان وحشی از اصحاب آن حضرت ﷺ اطاعت نموده، رضایت آنها را می جویند. ۱۰۷

□ سرزمینها به راه رفتن یاران آن حضرت ﷺ بر

دیگر مکانها فخر می‌فروشند.^{۱۰۸}

□ تعداد یاران امام زمان طیلله، ۳۱۳ مرد می‌باشد که همراه آنها ۵۰ زن وجود دارد.^{۱۰۹}

□ یاران حضرت، جوان بوده و در میان آنها افراد مسن به تعداد کم مشاهده می‌شود.^{۱۱۰}

□ حضرت عیسی طیلله به منظور یاری امام عصر طیلله از آسمان فرود آمده، با آن حضرت بیعت نموده و در پشت سر حضرتش طیلله نماز می‌خواند.^{۱۱۱}

□ خداوند برای یاری آن حضرت طیلله عده‌ای از مؤمنین را زنده می‌کند.^{۱۱۲}

ج) بیعت نامه

یاران حضرت مهدی طیلله در موارد ذیل با آن حضرت طیلله بیعت می‌کنند که:

□ زنانکنند

□ دزدی نکنند

□ گرد همچنین بازی نگردند

□ خون کسی را به ناحق نریزند

- به خانه کسی هجوم نبرند
- به آبروی کسی لطمه نزنند
- کسی را به ناحق نزنند
- راه را بر کسی نبندند
- راه هارا نامن نکنند
- شخص مجروح را نکشند
- مکرو حیله نکنند
- در امانت، خیانت نکنند
- خلف وعده، ننمایند
- مسلمانی را دشنام ندهند
- کسی که به آنان پناه می برد را نکشند
- مال یتیم را نخورند و در حق او ظلم نکنند
- در مورد چیزی که یقین ندارند گواهی ندهند
- طرفدار پاکی و از پلیدی گریزان باشند
- به نیکی فرمان داده و از زشتی باز دارند
- طلا، نقره، گندم و جو ذخیره نکنند
- در برابر سیم و زر، سر فرود نیاورند
- به کم قناعت کنند
- از طریق ربا، معامله نکنند

- نان جو بخورند
 - مشروب (الکلی) نخورند
 - خود را با طلازینت نکنند
 - حریر و خز نپوشند
 - جامه‌های خشن به تن کنند
 - خاک را مٹکای خود سازند
 - مسجدی را خراب نکنند
 - در راه خدا، حق جهاد را ادا کنند.
- سپس امام زمان طیلله در حق خود تعهد می‌نمایند که:
- از راه آنها برود
 - جامه‌ای مثل جامه آنها بپوشد
 - مرکبی همانند مرکب آنها سوار شود
 - آن چنان که می‌خواهند باشد
 - به کم راضی و قانع شود
 - برای خود دریان و نگهبان اختیار نکند
 - خدارا آنچنان که شایسته است، پرستد
 - زمین را به یاری خدا پر از عدالت کند آنچنان که پر از ستم شده است.^{۱۱۲}

پیشرفت علم و دانش

- * علاوه بر دو حرف علم که قبل از ظهرور توسط تمام پیامبران ﷺ آورده شده است، بیست و پنج حرف دیگر علم توسط آن حضرت ﷺ آشکار می‌شود.^{۱۱۴}
- * آن حضرت ﷺ علم و دانش را همانند عدالت در سرتاسر زمین آکنده می‌سازد.^{۱۱۵}
- * با عنایات آن حضرت ﷺ، علم در قلوب مؤمنین قرار می‌گیرد.^{۱۱۶}
- * در زمان آن حضرت ﷺ، قرآن کریم و حقایق آن به مردم تعلیم داده می‌شود.^{۱۱۷}
- * در دوران حکومت حضرت ﷺ، زن در خانه‌اش به کتاب خدا و سنت پیامبر ﷺ قضاوت می‌نماید.^{۱۱۸}
- * در آن دوران به آسمانهای هفتگانه و زمینهای هفتگانه دست خواهند یافت.^{۱۱۹}
- * قدرت بینایی و شنوایی شیعیان افزایش می‌یابد، به گونه‌ای که بدون استفاده از وسیله، حضرت ولی عصر ﷺ را دیده و با اوی سخن می‌گویند.^{۱۲۰}

* مؤمنین در مشرق زمین، برادران ایمانی خود را در
مغرب زمین می بینند و بالعکس.^{۱۲۱}

بهداشت و سلامت همگانی

* به دست حضرت مهدی طیلله، کورها شفا یافته و
مریضها بهبود می یابند.^{۱۲۲}

* در آن دوران، خداوند بیماری را از مؤمنین و شیعیان
برداشته، قوت و نیروی آنها را باز می گرداند.^{۱۲۳}

* در زمان آن حضرت طیلله، عمرها بسیار طولانی
می گردد، به گونه ای که برخی از افراد هزار فرزند
خود را خواهند دید که این خود گزارشی از طول عمر
است، خواه هزار نسل یا هزار فرزند به روای
طبيعي.^{۱۲۴}

ایجاد امنیت

- * در زمان حکومت امام زمان علیه السلام امنیت در سرتاسر زمین تأمین می‌گردد.^{۱۲۵}
- * اشرار هلاک خواهند گردید.^{۱۲۶}
- * فتنه‌ها و غارتگریها نابود می‌شوند.^{۱۲۷}
- * در راهها امنیت شبانه‌روزی برقرار می‌شود.^{۱۲۸}
- * از جانب حیوانات موذی، درنده و وحشی، خطری انسانها و اموال آنها را تهدید نمی‌کند.^{۱۲۹}
- * بلایا از سرزمینها و بندگان الهی برداشته می‌شود.^{۱۳۰}

بهبود محسن اخلاقی و قوهای عقلانی

- * با عنایت امام زمان علیه السلام، عقول افراد ترقی نموده و اخلاق آنها کامل می‌شود.^{۱۳۱}
- * قلوب مردم آکنده از غنا و بی‌نیازی می‌گردد.^{۱۳۲}
- * ریا از میان مردم رفته و امانت داری رایج می‌گردد.^{۱۳۳}
- * کوچک‌ترها به بزرگترها احترام گذاشته، و بزرگترها به کوچک‌ترها رحم می‌نمایند.^{۱۳۴}
- * ریشه‌های دروغ و تهمت قطع می‌گردد.^{۱۳۵}
- * در آن دوران، بین شیعیان، مزاملاه یعنی دوستی و صداقت واقعی مشاهده می‌شود، به گونه‌ای که فرد بدون اجازه برادر ایمانی خود، از اموال وی به مقدار نیاز خود برداشته و منع نمی‌شود.^{۱۳۶}
- * هیچکس بر دیگری علو و برتری نمی‌ورزد.^{۱۳۷}

از بین رفتن اندوه، اختلاف و گرفتاری و نشر رأفت، رحمت، دوستی و اتحاد

- * به دست آن حضرت، بین قلوب و دلهای پراکنده،
الفت و اتحاد برقرار می‌گردد.^{۱۳۸}
- * به دست آن حضرت، دلهای کینه توز و مرده شفا یافته،
کینه و کدورت از دلها رخت بر می‌بنند.^{۱۳۹}
- * غم و اندوه به سبب آن حضرت برداشته می‌شود.^{۱۴۰}
- * مهربانی و رأفت در سرتاسر زمین، منتشر
می‌گردد.^{۱۴۱}

شادی همگانی از ظهور و حکومت حضرت مهدی طیلله

- * روز ظهور حضرت مهدی طیلله، روز رهایی و نجات
می باشد. ۱۴۲.
- * آن حضرت طیلله، بهار مردمان و شادمانی ایام است. ۱۴۳.
- * با ظهور امام زمان طیلله، کودکان آرمیده در گهواره،
آرزوی یاری حضرتش را می نمایند. ۱۴۴.
- * با ظهور آن حضرت طیلله، مردگان از مؤمنین شاد شده و
یکدیگر را به ظهور، مژده می دهند. ۱۴۵.
- * تمامی خیر و خوبیها در دوران حکومت امام زمان طیلله
است. ۱۴۶.
- * به واسطه خلافت او، اهل زمین و آسمان، پرندگان،
وحوش و ماهیان دریا شاد می گردند. ۱۴۷.
- * امّت در زمان آن حضرت طیلله، به گونه ای زندگی
می کنند که قبل از آن زیست نکرده اند. ۱۴۸.
- * دوران حکومت حضرت مهدی طیلله به گونه ای است
که زندگان تمنای زنده شدن مردگان را می نمایند تا از

نعمات آن دوران بهره‌مند شوند.^{۱۴۹}

* نام امام زمان علیه السلام بر سر زبانها می‌افتد و دیگر یادی از غیر او به میان نمی‌آید.^{۱۵۰}

* امت به سوی آن حضرت پناه می‌گیرند.^{۱۵۱}

* پیران و جوانان کلام حضرتش را شنیده و ازوی اطاعت می‌نمایند.^{۱۵۲}

* به تعبیر ائمه علیهم السلام، خوشابه حال آن کس که ایام حضرتش را درک نموده و کلامش را بشنود.^{۱۵۳}

نحوابا مولا یمان حضرت مهدی علیه السلام

ای مهدی ای حماسه جاوید؛
چشمهای همه پاکان به راهت فروهیخته تا تو از
راه رسی.

ای مهدی ای زورق نجات؛
جهان پر تلاطم است، کشتیها همه در هم شکسته‌اند،
جز سکان قلب شیفتگانست که چشم به سوی تو دوخته‌اند
تا تو بیایی.

ای مهدی ای کرانه امید؛
دلها همه به تیرگی گراییده، یتیمان همه تنها‌اند، تا که
دست پر عطوفت تو بر سرها قرار گیرد.

ای مهدی ای ساحل آرامش؛
دلهای باورمندان در تب و تاب است تا تو به پاخیزی.

و ای مهدی ای صبح پیروزی؛
شب به درازا کشید و مردمان همه خفتند جز چشم
پر التهاب یاران که قیام پرشکوه تو را انتظار می‌کشند.

تو بیاتا شکوفه‌های امید دوباره بشکفند.

تو بیاتا کاسه‌های خون رنگ آلاله‌ها دوباره بخندند.
تو بیاتا بلبلان خوش الحان نغمهٔ جان فزای روز
پیروزی را سرد هند.
و تو بیاتا که سبزه‌زاران طراوت نو گیرند.
ای مهدی، ای چشم‌سار فضیلت و ای بلندای نیکی
و ای صلای آزادی، ز پرده برون آی که جهان پر
ز غم شده.

ای مهدی، ای دست توانای یزدان، ذوالفقار بر دست
گیر که ستمگران مغورو شده‌اند.
ای مهدی ای خزانه دانش ایزدی، پرچم دانش را بر
افراز که جهل و نادانی جهان‌گیر شده‌است.
ای مهدی، ای چشم بیدار خدای منان، کشتی انسانها
به گل نشسته، تندباد توفنده روز قیامات را به نجات
بشریت بفرست.

ای مهدی، ای وارث علی طیف، کاسه گدایی مردمان
تهی مانده، دگر بار نگین پادشاهی به مستمندان عطا کن.
ای مهدی، ای وارث یوسف صدیق، نومیدی همه
دلها را پر کرده، روح امید در کالبد مرده جهان بدم.
ای مهدی، ای مسیحا دم، بیماری و درمانگی همه

جاگیر شده، شفا و بهبودی بر بیماران ارزانی کن.

ای مهدی، ای وارث علوم رضوی، دانش حقیقی از قلبها رخت بربسته، تو تشهه کامان ناکام را سیراب کن.

و ای مهدی، ای بندۀ کُرنشگر خدا، روح بندگی در جهان مرده، روح ایمان را دوباره در دلها زنده کن.

ای خورشید تابناک تابه کی پرده نشینی.

ای ماه درخشنده شباهای تار، تابه کی در پس تک ابرها نهانی.

ای بهار دوران تابه کی خوار و خسها مجلس آرای سبزه زاران اند.

و ای شمشیر آخته یزدان تابه کی نابکاران مطلق العنان اند.

آه ای قلم! چه می‌گویی؟!! عنان سخن را برگیر که او خود نیز چشم به راه است، ندای یار خواهی اش قرنهاست که به گوش می‌رسد، اما جز اندک نیکان، دیگران اجابت نکرده‌اند، صدای پرطینین دعايش بر فرج و گشايش صدها سال است که در گوش و کنار بلند است، اما آمین گويان راست کردار کمیاب.

این نوای اوست که در کنار خانه توحید، در لباسی

ناشناس ربّ الْبَيْتِ را می‌خواند و در خواست می‌کند که:

اللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي

خدایا آنچه را که به من و عده نمودی، برسان.

بیاییم با پیمان ولایت بر آستان ولایت مدارش، دست
بیعت را به سویش دراز کنیم و با مدد خواهی از حضرت
حقّ، زنگارهای پلیدی را از جان خویش بزدایم و قلب
و جان را به نیوشیدن کلمات گهربار او و پدران پاکش
صفا بخشیم و هر صبح و شام فرج حضرتش را از خدای
متعال مستلت کنیم و همیشه این دعا را از صمیم جان
زمزمه کنیم که:

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لِوَلِيَّكَ الْفَرَجَ

بار الها در فرج و گشایش برای ولیت شتاب کن.

پانوشت ۲

منابعی که با علامت "؟" از یکدیگر جدا شده‌اند، مدارک یک حدیث می‌باشند؛ اما منابعی که با علامت "/" از یکدیگر جدا شده‌اند رواياتی با مضامین مشابه می‌باشند.

۱- منتخب الائمه، صفحه ۱۷۱؛ به نقل از دلائل الامامة. نمونه‌هایی از بشارات انبیاً پیشین در کتب تورات و انجیل در موارد ذیل قابل بررسی و مشاهده است:

الف- کتاب مزامیر داود، مزمور ۳۷، آیات ۱ الی ۳۹.

ب- کتاب مزامیر سلیمان، مزمور ۷۲، آیات ۷ الی ۱۸.

ج- کتاب اشعياء نبی، باب ۱۱، آیات ۳ الی ۹.

د- کتاب دانيال نبی، باب ۱۲، آیات ۲ الی ۴ و ۱۰ الی ۱۳.

ه- انجیل متّی، باب ۲۴، آیات ۳۴ الی ۵۱.

و- انجیل مرقس، باب ۱۳، آیات ۳۰ الی ۳۷.

ز- انجیل لوقا، باب ۱۲، آیات ۳۵ الی ۴۸.

ح- انجیل لوقا، باب ۲۱، آیات ۲۲ الی ۳۶.

۲- جهت اطلاع بیشتر، کتاب «المهدی طیلہ عند اهل السنّة» تأليف مهدی فقیه ایمانی چاپ مجمع جهانی اهل البيت طیلہ توصیه می‌گردد. در این کتاب، حدود ۷۰ کتاب از کتب اهل سنت که تمام کتاب یا بخشی از آن به حضرت مهدی طیلہ اختصاص یافته است، معروفی شده و متن کامل مربوط به آن حضرت طیلہ آورده شده است.

۳- مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۴۹.

۴- بحار الانوار، جلد ۱۰۲، صفحه ۱۰۲.

۵- غیبت نعمانی، صفحه ۱۹۴؛ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۱۳۶ / عقد الدرر، صفحه ۶۱ / بحار الانوار، جلد ۵۱، صفحه ۱۴۳ / مکیال المکارم، جلد ۲،

- ٤- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥١ / عقد الدرر، صفحة ٦٢.
- ٧- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١١٨.
- ٨- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٢٠.
- ٩- مسند احمد بن حنبل، جلد ٣، صفحة ٣٧ / بحار الانوار، جلد ٢٧، صفحة ٩٠ / منتخب الاثر، صفحة ٣١٥.
- ١٠- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥١.
- ١١- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٢ / بحار الانوار، جلد ٢٤، صفحة ١٦٥؛ تأويل الآيات، جلد ١، صفحة ٣٤٣.
- ١٢- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٤٦؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٨؛ كمال الدين، جلد ٢، صفحة ٦٤٥ - ٦٤٦؛ كافي، جلد ١، صفحة ٣٣٣؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٩٠؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٢٤؛ تفسير عياشى، جلد ١، صفحة ٦٤.
- ١٣- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٤٩.
- ١٤- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥.
- ١٥- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٨١ - ٨٢ / كمال الدين، جلد ٢، صفحة ١٦٦٨؛ تأويل الآيات، جلد ٢، صفحة ٦٦٢؛ تفسير برهان، جلد ٤، صفحة ٢٩١.
- ١٦- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٩٤ - ٢٩٥ به نقل از ارشاد.
- ١٧- بحار الانوار، جلد ٥٢؛ صفحة ٣٧٤ به نقل از کافی؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٨٤.
- ١٨- سورة اعراف، آية ٩٦ / سورة ابراهيم، آية ٤٨ / بحار الانوار، جلد ٧، صفحة ١١٥ / امالي صدوق، مجلس ٩٢، صفحة ٥٠٤؛ بحار الانوار، جلد ٢٣، صفحة ١٢٨.
- ١٩- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٤٦.
- ٢٠- بحار الانوار، جلد ٥٢؛ صفحة ٢٣٧ / عقد الدرر، صفحة ١٤٩ / معجم احاديث امام مهدى عليه السلام، جلد ١، صفحة ٢٣٥ به نقل از صحيح مسلم.
- ٢١- عقد الدرر، صفحة ٤٤ - ٤٣ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣١٦.

به نقل از خصال؛ مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۰۱ / مکیال المکارم، جلد ۱،
صفحة ۲۴۷.

۲۲- سوره بقره، آية ۲۶۱ / عقد الدرر، صفحه ۱۵۹ / الملحم و الفتنه، باب ۲۰۴
صفحة ۹۷.

۲۳- بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۵۱؛ مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۵۱

۲۴- مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۰۵ - ۱۰۶ / البرهان في علامات مهدي
آخر الزمان، صفحه ۸۳ / عقد الدرر، صفحه ۱۶۱ / مکیال المکارم، جلد ۱،
صفحة ۱۲۲.

۲۵- مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۰۱ / عقد الدرر، صفحه ۴۰.

۲۶- عقد الدرر، صفحه ۱۶۷ / مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۲۰.

۲۷- مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۹.

۲۸- بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۲۳۹ / بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۹۰
مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۲۴ / عقد الدرر، صفحه ۱۷۱.

۲۹- مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۰؛ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۲۳۷
/ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۹۰ / مستد احمد بن حنبل، جلد ۳،
صفحة ۳۷.

۳۰- عقد الدرر، صفحه ۱۴۵ / مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۷۳.

۳۱- بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۲۲؛ مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۹۴
به نقل از غیت طوسی.

۳۲- عقد الدرر، صفحه ۱۴۹ / منتخب الاثر، صفحه ۱۰۷.

۳۳- تاريخ ما بعد الظهور، صفحه ۷۷۲.

۳۴- منتخب الاثر، صفحه ۱۰۷.

۳۵- اعلام الورى، صفحه ۴۶۳.

۳۶- منتخب الاثر، صفحه ۱۰۷.

۳۷- مصباح الزائر، صفحه ۲۱۹ - ۲۱۷ / احقاق الحق، جلد ۱۲، صفحه ۷۰
/ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۲۹۱ / بحار الانوار، جلد ۲۴، صفحه ۱۶۵
/ تأویل الآیات، جلد ۱، صفحه ۳۴۳.

- ٣٨ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٢ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٢
 / مكيال المكارم، جلد ٢، صفحة ٢٣ / بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ٥٤؛
 تفسير عياشى، جلد ١، صفحة ١٩٩ / ينابيع المودة، صفحة ٤٤٥.
- ٣٩ - كافى، ج ١، صفحة ٤٣٢؛ الصراط المستقيم، جلد ٢، صفحة ٧٤؛ بحار الانوار،
 جلد ٢٣، صفحة ٣١٨ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨٦ به نقل از
 اختصاص.
- ٤٠ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٤٣ - ٣٤٤ به نقل از تفسير عياشى.
- ٤١ - بحار الانوار، جلد ٢٣، صفحة ٣١٨؛ كافى، ج ١، صفحة ٤٣٢ / بحار الانوار،
 جلد ٥٣، صفحة ٣٤ - ٣٥ / احراق الحق، جلد ١٣، صفحة ٣٤٣ / بحار الانوار،
 جلد ٥٣، صفحة ٤ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٧٣ به نقل از تفسير
 فرات كوفى / بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ٥٤.
- ٤٢ - بحار الانوار، جلد ٣٧، صفحة ١٩٢.
- ٤٣ - عقد الدرر، صفحة ١٥٦ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨٦ / بحار الانوار،
 جلد ٥٢، صفحة ٢٨٥ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٦.
- ٤٤ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥ / بحار الانوار، جلد ٢٤، صفحة ١٦٥؛
 تأویل الآیات، جلد ١، صفحة ٣٤٣ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٢٨٣ به
 نقل از کمال الدین / کفاية الاثر، صفحة ١٩٢؛ بحار الانوار، جلد ٣٦، ص ٣٥.
- ٤٥ - نهج البلاغه فيض الاسلام، حکمت ٢٠٠، صفحة ١١٨٠ / بحار الانوار، جلد
 ٥١، صفحة ٥٤ من منتخب الاثر، صفحة ١٧١ / امامی صدوق، مجلس ٩٢،
 صفحة ٥٠٤؛ بحار الانوار، جلد ١٨، صفحة ٣٤١.
- ٤٦ - سورة انبیاء، آیة ١٥٥ / سورة اعراف، آیة ١٢٨.
- ٤٧ - الملحم و الفتنة، صفحة ١٩٧ / کشف الغمة، جلد ٣، صفحة ٢٩٥
 حلية الابرار، جلد ٢، صفحة ٧٢٠؛ بحار الانوار، جلد ٣٦، صفحة ٣٠١ - ٣٠٠
 / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٢٦ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٣٤ - ٣٥
 / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٣٤؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، ص ٣١٢ به نقل
 از علل الشرایع / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١١٦.
- ٤٨ - بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٩؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٦٨ - ١٦٧

- ٤٣- كفاية الاثر، صفحة ٤٣ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٠٦ - ٣٠٥
- ٤٤- بحار الانوار، ج ١٥٢، صفحة ٢٤٦.
- ٤٥- بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١٨٧.
- ٤٦- بحار الانوار، جلد ٥٢ / صفحة ٣٩٠، ج ٥٢، صفحة ٣٨٩.
- ٤٧- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٩٠ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١١٥
- ٤٨- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٨٤؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، ٣٣٩.
- ٤٩- بحار الانوار، جلد ١٥٢، صفحة ٦٧ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٤٩
- ٥٠- بحار الانوار، جلد ١٥٢، صفحة ١١٧ / بحار الانوار، جلد ٩٥، صفحة ٣٧٨.
- ٥١- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٨٤؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٩
- ٥٢- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٨٣؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٥
- به نقل از کمال الدین / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٨٩ / مكيال المكارم،
جلد ١، صفحة ١٤٥ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٦ / امامی صدوق،
مجلس ٩٢، صفحة ٥٥٤ بحار الانوار، جلد ١٨، صفحة ٣٤١.
- ٥٣- بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١٨٧.
- ٥٤- کمال الدین، جلد ١، صفحة ٣٧١؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢١
- ـ / معجم احادیث امام مهدی علیہ السلام، جلد ١، صفحة ١٣٦.
- ٥٥- جمال الاسبوع، اعمال سردار مطهر، دعای تعلیمی حضرت رضا علیہ السلام
به یونس بن عبد الرحمن.
- ٥٦- بینابیع المودة، صفحة ٤٥٦.
- ٥٧- سورة قلم، آية ٤ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٨٥؛ عقد الدرر، ص ٣١
ـ / اعلام الوری، صفحة ٢٩١ / منتخب الاثر، صفحة ١٨٣، به نقل از الملاحم
و الفتن.
- ٥٨- كفاية الاثر، صفحة ٤٣.
- ٥٩- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣١٩ / عقد الدرر، صفحة ٤١.
- ٦٠- احقاق الحق، جلد ١٣، صفحة ٣٦٧.
- ٦١- منتخب الاثر، صفحة ٣١١.
- ٦٢- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٠٤ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٩٥

- ٦٣- كمال الدين، جلد ٢، صفحة ٤٩١؛ منتخب الأثر، صفحة ٣٥٠ - ٣٥١.
 بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ٢٢٤ - ٢٢٣ / مكيال المكارم، جلد ١،
 صفحة ١٥٢.
- ٦٤- كمال الدين، جلد ٢، صفحة ٤١١؛ منتخب الأثر، صفحة ١٨٣؛ بحار الانوار،
 ج ٥١، صفحة ٧٣.
- ٦٥- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٥٣ و ١٥٢.
- ٦٦- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٥٣.
- ٦٧- بحار الانوار، جلد ٩٥، صفحة ٣٧٨ به نقل از بلد الامين.
- ٦٨- بحر الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٨؛ كمال الدين، جلد ٢، صفحة ٦٧٤.
- ٦٩- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٤٤ / الخرائج، جلد ٢، صفحة ٩٣١ - ٩٣٠.
 / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٢٨٣.
- ٧٠- اثبأة الهدأة، جلد ٧، صفحة ٣٥٧؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٦٧.
- ٧١- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٠٤ و ٢٠٦ و ٢٠٨ / بحار الانوار، جلد ٥٢،
 صفحة ٣٢٤ - ٣٢٥ به نقل از كمال الدين.
- ٧٢- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٨١.
- ٧٣- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٢٣ - ٢٢٤.
- ٧٤- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢١٤.
- ٧٥- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٢ به نقل از كمال الدين؛ منتخب الأثر،
 صفحة ٢٢١؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٧.
- ٧٦- مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٣٤ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٢٨٣
 / كمال الدين، جلد ٢، صفحة ٣٦٩؛ بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ١٥٠.
- ٧٧- بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١٤ / البرهان في علامات مهدي
 آخر الزمان ط١، صفحة ٧٧ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٦ به نقل از
 كمال الدين؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٩ - ٣٢٨ به نقل از
 كامل الزيارات؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٧٣ - ٧٤ / مكيال المكارم،
 جلد ١، صفحة ٢٩ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥٦ / بحار الانوار،

- جلد ٥٣، صفحة ٨٧ / بحار الانوار، ج ١٩، صفحة ٢٨٤؛ تفسير عياشى،
 جلد ١، صفحة ١٩٧؛ تفسير البرهان، ١، صفحة ٣١٣ / غيبة نعمانى،
 ص ٥٦ / امامى صدق، مجلس ٩٢، صفحة ٥٠٤.
- ٧٨- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٢٨٥ - ٢٨٦ به نقل از کمال الدین
 / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٩٥.
- ٧٩- بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨ و ١٤ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٣٥
 / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨٧ به نقل از اختصاص.
- ٨٠- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٤٣ به نقل از تفسیر عياشى / غيبة نعمانى،
 صفحة ٦ - ٥؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٤٧ - ٣٤٨ / المحجة فيما نزل
 في القائم المحجة طہیلاً، صفحة ١١٥ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٧١ و ١٩٨.
- ٨١- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٦٠ به نقل از غيبة نعمانى / يوم الغلاص،
 صفحة ٢٨٨ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٤١ / بحار الانوار، جلد ٥٢،
 صفحة ٣٢٨ به نقل از کامل الزیارات / بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ١٣٥
 / بحار الانوار، جلد ٧٨، صفحة ٣٩١.
- ٨٢- مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٨٥ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢١
 مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ١٩٩.
- ٨٣- مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٩٣ - ٢٩٤.
- ٨٤- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٤ به نقل از کمال الدین / بحار الانوار،
 جلد ٥٢، صفحة ٣٨٦.
- ٨٥- مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ١٤٤.
- ٨٦- مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٨٣ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢٨
 به نقل از کامل الزیارات.
- ٨٧- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥.
- ٨٨- بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥.
- ٨٩- البيان في اخبار مهدى آخر الزمان، باب ٥ / مکیال المکارم، جلد ١،
 صفحة ٦٥
- ٩٠- مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٦٥.

- ٩١ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ٩٢ - بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۵ / بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۱۱
به نقل از عيون اخبار الرضا.
- ٩٣ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ٩٤ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ٩٥ - بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۲۸۳ به نقل از کمال الدین.
- ٩٦ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ٩٧ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ٩٨ - بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۷۲ به نقل از اختصاص.
- ٩٩ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۸؛ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۲۷
به نقل از کمال الدین.
- ١٠٠ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۸ / بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۲۷
به نقل از کمال الدین.
- ١٠١ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۸ به نقل از بصائر الدرجات؛
بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۱۸.
- ١٠٢ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۶۵.
- ١٠٣ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۴ / الملائم و الفتنه، صفحه ۲۰۵
/ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۴۵ / مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۳۵.
- ١٠٤ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۳۶ - ۲۳۵.
- ١٠٥ - الملائم و الفتنه، صفحه ۲۰۵.
- ١٠٦ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۴۴ / حلية الابرار، جلد ۲، صفحه ۶۳۵
به نقل از دلائل الامامة / دلائل الامامة، صفحه ۲۴۱.
- ١٠٧ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۱۷؛ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۲۷
به نقل از کمال الدین.
- ١٠٨ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۱۱۷؛ بحار الانوار، جلد ۵۲، صفحه ۳۲۷
به نقل از کمال الدین.
- ١٠٩ - مکیال المکارم، جلد ۱، صفحه ۲۷۹.

- ١١٠ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٤.
- ١١١ - عقد الدرر، صفحة ١٥٧ و ٢٣٠ / امالي صدوق، مجلس ٣٩، صفحة ١٨١.
- ١١٢ - بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٩٢ - ٩١ به نقل از غیبت طوسی / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢١٣.
- ١١٣ - منتخب الاثر، صفحة ٤٦٩؛ الملحم و الفتن، صفحة ١٤٩ / عقد الدرر، صفحة ٩٦.
- ١١٤ - مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٣٥ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٦.
- ١١٥ - بحار الانوار، جلد ٣٦، صفحة ٢٥٣.
- ١١٦ - مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٣٦؛ بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨٦ به نقل از اختصاص.
- ١١٧ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٩.
- ١١٨ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥٢؛ مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ١٠٥.
- ١١٩ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٢١ به نقل از بصائر الدرجات و اختصاص.
- ١٢٠ - مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ١٤٨؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٦.
- ١٢١ - مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ١٤٨؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٩٢.
- ١٢٢ - بحار الانوار، جلد ٥١، صفحة ٧٥.
- ١٢٣ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٦٤ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٤٧ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٥.
- ١٢٤ - عقد الدرر، صفحة ١٥٩ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٢٠٣؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٥ به نقل از غیبت طوسی / حلیة الابرار، جلد ٢، صفحة ٦٣٥ به نقل از دلائل الامامة / الملحم و الفتن، باب ٢٠٤، صفحة ٩٧.
- ١٢٥ - ستابع المودة، صفحة ٤٠٦ / سورة نور، آية ٥٥ / معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، جلد ١، صفحة ٥٤٨.
- ١٢٦ - عقد الدرر، صفحة ١٩٥.
- ١٢٧ - منتخب الاثر، صفحة ١٥٧.
- ١٢٨ - سورة سباء، آية ١٨ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٤٦ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٨؛ مکیال المکارم، جلد ١، صفحة ٤٦ / بحار الانوار،

- ١٢٩ - الملاحم و الفتن، باب ٢٠٤، صفحة ٩٧ / معجم احاديث امام مهدي عليه السلام، جلد ١، صفحة ٥٤٨ / حلية الابرار، جلد ٢، صفحة ٦٣٥ به نقل از دلائل الامامة / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ٨٦؛ مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٤٧ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٨٥ / عقد الدرر، ص ١٥٩ / بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣١٦؛ مكيال المكارم، جلد ١، ص ١٥١.
- ١٣٠ - الخرائج، جلد ٢، صفحة ٩٣١.
- ١٣١ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٣٦ و ٣٢٨.
- ١٣٢ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٢٣٧ / عقد الدرر، صفحة ١٦٩ / مسند احمد بن حنبل، جلد ٣، صفحة ٣٧.
- ١٣٣ - عقد الدرر، صفحة ١٥٩.
- ١٣٤ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٨٥.
- ١٣٥ - مصباح الزائر، صفحة ٢١٩ - ٢١٧.
- ١٣٦ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٧٢.
- ١٣٧ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٨٥.
- ١٣٨ - مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٥٢ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١٨٧.
- ١٣٩ - كفاية الاثر، صفحة ٧٣ - ٧٢؛ بحار الانوار، جلد ٢٦، صفحة ٣٥٣ - ٣٥٢ / كمال الدين، جلد ١، صفحة ٢٥٢ / بحار الانوار، جلد ٢١، صفحة ٣١٢ / بحار الانوار، جلد ٥٣، صفحة ١٨٧.
- ١٤٠ - مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١١٦؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ١٢٩ / مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ١٤٢؛ بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ١٢٩ / بحار الانوار، جلد ١٥٢، صفحة ١٥٢ / مصباح الزائر، صفحة ٢١٧ - ٢١٩.
- ١٤١ - اقبال الاعمال، صفحة ٥٥٧؛ بحار الانوار، جلد ٢١، صفحة ٣١٢.
- ١٤٢ - يوم الخلاص، صفحة ٢٨٥.
- ١٤٣ - بحار الانوار، جلد ١٥٢، صفحة ١٥١ / مصباح الزائر، صفحة ٢١٧ - ٢١٩.
- ١٤٤ - بحار الانوار، جلد ٥٢، صفحة ٣٥.
- ١٤٥ - مكيال المكارم، جلد ١، صفحة ٢٣٩ و ٢٤٧ / بحار الانوار، جلد ٥٢.

- صفحة ٣٢٨ به نقل از کامل الزیارات / اعلام الوری، صفحه ٤٦٥.
- ١٤٦ - بشارۃ الاسلام، صفحه ٨١.
- ١٤٧ - عقد الدرر، صفحه ١٣٦؛ البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان طیلله،
صفحة ٧٧ / مکیال المکارم، جلد ١، صفحه ٨٥ / عقد الدرر، صفحه ٣٤.
- ١٤٨ - البرهان فی علامات مهدی آخر الزمان طیلله، صفحه ٨٦.
- ١٤٩ - عقد الدرر، صفحه ٤٤.
- ١٥٠ - بشارۃ الاسلام، صفحه ٧٦ / عقد الدرر، صفحه ٥٢.
- ١٥١ - عقد الدرر، صفحه ١٦٧ / الملائم و الفتنه، صفحه ٧٥؛ منتخب الاثر،
صفحة ٤٧٨.
- ١٥٢ - منتخب الاثر، صفحه ١٥٧؛ ينابيع المودة، صفحه ٤٦٧.
- ١٥٣ - يوم الخلاص، صفحه ٣٧٤.